

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, wrzesień 3 Teleks nr 406

*AP Legnica, KW PZPR, sygn. 753
maszynopis*

We wszystkich miastach województwa legnickiego w nocy panował spokój. Nie ma przypadków zakłócenia pracy i zmiany. Również normalnie pracowały zmiany nocne. W zakładach nadal komentowane są zajścia uliczne w Lubinie.

Ok. godz. 22 w Lubinie usiłowano budować barykadę, w wyniku natychmiastowej interwencji barykadę usunięto. W nocy na drodze z Lubina do kopalni „Ruda” wymalowano napisy: „PZPR – fałsz obłuda”, „Ile nas jeszcze padnie z rąk władzy ludowej?” (zostały usunięte). W Polkowicach ułożono krzyż z kwiatów, a wśród nich obrazki sakralne i kilka ulotek z hasłami typu „Solidarność żyje i zwycięży” (ulotki zostały zebrane). W Chocianowie pracownicy wracający z II zmiany znaleźli ulotkę pisaną ręcznie z hasłem „Uwolnić Wałęsę”.

Wczoraj w Zakładach Przemysłu Dzwiniarskiego „Hanka” w Legnicy rozpatrzono sprawę pracownicy, która rozpowszechniała plotkę, iż w Lubinie zabito jej krewnego. Zachowaniem swoim budziła duże poruszenie, szczególnie wśród podatną na tego typu informację załogę kobiecą. Po dokładnym zbadaniu sprawy stwierdzono jednoznacznie, iż była to tendencyjnie rozsiewana plotka. Osoba ta została z dniem 3 bm. zwolniona dyscyplinarnie z pracy.

Sytuacja społeczno-polityczna w Lubinie w dniu wczorajszym.

Po wydarzeniach, które miały miejsce 31 sierpnia i 1 września br. od godzin rannych w dniu wczorajszym służby Przedsiębiorstwa Komunalnego przystąpiły do usuwania powstałych szkód. Likwidowano liczne barykady zbudowane z pojemników na śmieci, płyt chodnikowych, krawężników, przystąpiono do remontu obiektów zniszczonych przez pożary.

Przez cały czas w lubińskich zakładach – mimo szerokich dyskusji o przebiegu wydarzeń z dwóch poprzednich dni – utrzymywał się niezakłócony rytm pracy.

Spółczesność miasta zostało szeroko poinformowane o treści zarządzenia Nr 45 Wojewody Legnickiego zastrzegającego rygory stanu wojennego.

W dniu wczorajszym odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Egzekutywy KM PZPR z udziałem Sekretariatu KW PZPR, podczas którego dokonano analizy sytuacji społeczno-politycznej w mieście, źródeł i mechanizmów jej kształtowania. Ustalono także program działań zmierzających do konsekwentnego wprowadzenia ładu i porządku i zapewnienia bezpieczeństwa publicznego.

W Komitecie Miejskim PZPR odbyła się narada aktywu społeczno-gospodarczego, podczas której przedstawiono aktualną sytuację w mieście, omówiono przebieg wydarzeń z poprzedniego dnia, udzielono odpowiedzi na liczne pytania. Podano także szczegółowe informacje o osobach poszkodowanych w czasie zajść.

Odbyła się również narada kierowników placówek oświatowo-wychowawczych, podczas której dokonano oceny sytuacji wśród młodzieży szkolnej oraz określono formy pracy w tym środowisku w najbliższym czasie.

Mimo szerokiej informacji o przebiegu wydarzeń w dniach 31 sierpnia i 1 września, komunikatów o podjętych decyzjach przez Wojewódzki Komitet Obrony, zaostreniach rygorów stanu wojennego pewna część społeczeństwa miasta wyraźnie ignorując wysiłki władz zmierzające do wprowadzenia ładu i porządku w mieście w godzinach przedpołudniowych próbowała ponownie wzniecić ogniska niepokojów.

W kilku punktach miasta zaczęły się zbierać grupy ludzi – próbując sprowokować siły porządkowe.

Szczególny niepokój wywołuje fakt, że wśród nich przeważającą część ponownie stanowili ludzie bardzo młodzi. Były również kobiety z małymi dziećmi.

Zupełnym brakiem realizmu i nieodpowiedzialności wykazała się duża grupa uczniów Liceum Ogólnokształcącego, która w przerwie między lekcjami demonstracyjnie udała się w rejon Poczty Głównej, gdzie w poprzednich dniach trwały zamieszki.

Po południu w licznych punktach miasta miały miejsce kolejne incydenty wywołane głównie przez młodych, prowokująco i agresywnie zachowujących się ludzi. Zdecydowana interwencja sił porządkowych zapobiegła eskalacji awanturniczych działań.

Należy stwierdzić, że incydenty w dniu 2 września miały rozmiar i zasięg znacznie mniejszy niż w dwóch dniach poprzednich i nie towarzyszyło im duże zainteresowanie gapiów.

Podkreślenia wymaga fakt niewłączenia się do awantur członków załóg robotniczych, którzy po skończonej pierwszej zmianie udali się do domów. Pokrzyżowało to plany organizatorów zamieszek, którzy zapowiadali na godzinę 17.00 demonstracje z udziałem szerokich rzesz mieszkańców Lubina, a także Legnicy, Głogowa i Polkowic.

Zdziwienie wywołuje fakt, że mimo decyzji o wprowadzeniu w mieście godziny milicyjnej jeszcze po godzinie 20.00 na ulicach spotykano bawiące się grupy dzieci. Świadczy to o dużej nieodpowiedzialności ich rodziców, a także o braku wyobraźni o ewentualnych skutkach braku nadzoru.

W efekcie występujących zamieszek w dniu wczorajszym zatrzymano 107 osób, w tym 20 uczniów i studentów. Wśród zatrzymanych były osoby niezamieszkałe w Lubinie. Po rozmowach ostrzegawczych zwolniono 37 osób. Pozostali stanęli przed Kolegium Orzekającym ds. Wykroczeń.

x x x

W dniu dzisiejszym o godz. 10.00 w KW PZPR odbędzie się posiedzenie Egzekutywy KW z udziałem Kierownictwa Urzędu Wojewódzkiego, I sekretarzy instancji stopnia podstawowego, prezydentów i naczelników miast, I sekretarzy KZ/POP i dyrektorów Zakładów z terenu województwa oraz przedstawicieli organizacji młodzieżowych. W posiedzeniu uczestniczyć będą również Komendant Wojewódzki MO i Prokurator Wojewódzki.

Przedstawiona zostanie ocena aktualnej sytuacji społeczno-politycznej w województwie i wynikające z niej zadania. W drugiej części przedstawiona zostanie informacja o aktualnej sytuacji produkcyjno-finansowej na tle wdrażania reformy gospodarczej.

W dniu dzisiejszym pracownicy polityczni KW przebywają nadal w zakładach pracy i instytucjach miejskich Lubina, Głogowa i Polkowic. Prowadzona jest szeroko praca polityczno-wyjaśniająca.

Przewodniczący WKKP
Eugeniusz Barczyński

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023